

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policijska postaja Gornja Radgona

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima 4 prostore za pridržanje in sicer tri prostore za krajše pridržanje (do 12 ur)², ki so označeni s številkami od »1 do 3« in en prostor za daljše pridržanje (do 48 ur)³, ki je označen s številko »4«. Prostore za pridržanje so v pritličju zgradbe in so namenjeni za pridržanje ene osebe. Dostop do prostorov za pridržanje je mimo dežurnega policista in tudi neposredno iz dvorišča, kamor se lahko pridržano osebo pripelje z intervencijskim vozilom.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** 25. 3. 2014.⁴
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (namestnik varuhinje in specialist kriminalističnega preiskovanja) ter en predstavnik nevladne organizacije (PIC).

¹ Na PP je bilo v letu 2014 (od 1. 1. 2011 do dneva obiska) skupaj odrejenih 11 pridržanj.

² Prostore za krajše pridržanje so opremljeni z vso potrebno opremo (žimnico, rjuho za enkratno uporabo, vzglavnikom, dvema odejama, WC na počep, toaletnim papirjem ter tekočo vodo).

³ Prostor za daljše pridržanje je opremljen z vso potrebno opremo (enako kot prostori za krajše pridržanje, z razliko, da je v tem prostoru nameščena WC školjka in miza, ki je pritrjena na steno in dodatno lučjo, ki je nameščena na stropu nad mizo).

⁴ Prejšnji obisk PP je bil opravljen 21. decembra 2011.

► **Vsebina obiska:** razgovor z dežunim policistom in pomočnikom komandirja, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM⁵, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja.

⁵ Takrat smo predlagali, da se v sobi za razgovore namestijo nov seznam odvetnikov iz katerega bo razviden datum tiskanja, da se ustrezno označi nabiralnik pred vhodom PP za anonimno oddajanje pripomb in pohval in da se policiste opozori, da se na obrazcih o pridržanju izpolnjujejo le rubrike, ki so potrebne.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 8. 4. 2014, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 23. 5. 2014, torej 45. dan po odpremi.

- da je PP uresničila priporočila iz prejšnjega obiska in v prostor namestila seznam odvetnikov z datumom tiskanja.⁶

⁶ V neposredni bližini prostora za sprejem je soba za razgovor z odvetnikom. V sobi je miza, dve klopi, telefon z zunanjo linijo in seznam odvetnikov z datumom tiskanja 10. 3. 2014. Prostor je tudi video nadzorovan, kar je ustrezno označeno.

► predlog DPM

DPM: predlagamo, da PP odpravi pomanjkljivosti z vodo v prostorih za pridržanje številka »1 in 2«. ⁷

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti za namestitev dodatne video kamere oziroma, da se obstoječa video kamera prestavi tako, da bo video nadzorovan tudi del hodnika namenjenega za sprejem pridržanih oseb. ⁸

DPM: predlagamo, (ker so škatle za shranjevanje zaseženih predmetov, ki jih pridržana oseba ne sme imeti pri sebi majhne), da se v omari dodatno označi še police s številkami prostorov za pridržanje. ⁹

DPM: predlagamo, da se na nabiralnik namesti ustrezen napis, da bodo stranke seznanjene z njegovim namenom. ¹⁰

► odziv pristojnih

MNZ: na PP so že pregledali in podmazali mehanizma, ki regulirata izliv vode na toaletne delu prostorov za pridržanje št. 1 in 2, ki sedaj delujeta brezhibno.

MNZ: obveščamo vas, da sama postavitev kamere, ki bi pokrivala ta del, ni možna. Za pokritost tega dela bi bilo potrebno izvesti nove inštalacije in namestiti novo kamere, vendar v ta namen ni zagotovljenih finančnih sredstev. Če bodo zagotovljena proračunska sredstva bo oprema nabavljena in nameščena v letu 2015.

MNZ: v omari, ki se nahaja pred prostorom za sprejem pridržanih oseb so že označili police omare s številkami prostorov za pridržanje.

MNZ: nabiralnik za pritožbe in pohvale, ki se nahaja na objektu PP pred vhodnimi vrati, so že namestili nov napis.

⁷ Ob obisku je bilo pri preizkusu vode v toaletnem delu prostorov za pridržanje številka »1 in 2« ugotovljeno, da se iztek vode v WC-ju na počep, dalj časa ni ustavil oziroma je bilo potrebno izvleči gumb za spust. Prav tako je bilo v teh dveh prostorih ugotovljeno, da ob preizkusu vode prostoru v umivalnikih curek ni bil dovolj močan in ta tekla po zgornjem delu umivalnika, kar predstavlja nevarnost, da bi ob dlje časa trajajoči uporabi tekla po tleh.

⁸ V prostoru so nalepke, da je video nadzorovan, vendar sta sogovornika pojasnila, da pa del hodnika, ki je namenjen za sprejem pridržanih oseb, dejansko ni video nadzorovan, oziroma je video nadzorovan hodnik, ki vodi na dvorišče PP. DPM namreč meni, da gre v tem primeru za pomanjkljivost, saj morebitnih navedb pridržanih ali zadržanih oseb o neprimernem ravnanju uradnih oseb z njimi na ta način ni mogoče preveriti. Predlagamo, da se to odpravi, saj je tudi Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ob obiskih v Sloveniji že pozval, da se sprejmejo ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo, da se elektronska oprema za beleženje policijskih postopkov redno uporablja.

⁹ Pred prostorom za sprejem je omara, v kateri so bili v času našega obiska copati; štiri manjše oštevilčene škatle (po pojasnilu sogovornikov služijo za hrambo začasno zaseženih predmetov), plastični kozarci, WC papir ter prevleke za vzglavnike in žimnice za enkratno uporabo.

¹⁰ Pri dežurnemu policistu je knjiga pohval in pripomb. Pred vhodom na PP je nabiralnik, ki pa še vedno ni označen, da je namenjen za anonimno oddajo pohval in pripomb.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti namestitve ustreznega pepelnika na sprehajališču, kjer bo možno odlaganje cigaretnih ogorkov.¹¹

MNZ: pepelnik v sprehajališču bi namestili, če oseba ne bi imela druge možnosti odvrženja ogorka oz. cigareta, ker pa ta možnost obstaja (odtok), tudi z vidika varnosti (možnost uporabe predmeta za napad) obstoječo ureditev ocenjujemo kot sprejemljivo.

DPM: predlagamo, da se policiste (tudi na PP Murska Sobota) opozori na dosledno evidentiranje vseh podatkov v obrazce, ki so potrebni za pridržanje.¹²

MNZ: vodstvo PP Gornja Radgona in policisti so bili opozorjeni na dosledno evidentiranje vseh podatkov v obrazce, ki so potrebni pridržanje.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti o ponovni vzpostavi stalne dežurne službe na PP, saj je prevoz oseb v Mursko Soboto časovno dolgotrajen postopek in kot tak tudi neprijeten za pridržane osebe, pri čemer pa nova PP oziroma novi prostori za pridržanje na PP ostajajo neizkoriščeni.¹³

MNZ: obveščamo vas, da zaradi kadrovske problematike spremembe z vidika ponovne vzpostavitve stalne dežurne službe na PP trenutno niso predvidene.

¹¹ Pridržanim osebam se omogoči sprehajanje in kajenje na sprehajališču. Sprehajališče je velikosti približno 4 x 5 metrov in je pokrito, kar omogoča sprehajanje tudi v primeru slabega vremena. Sprehajališče je video nadzorovano in ima govorno napravo, kar je ustrezno označeno z nalepko). Glede na pojasnilo, da se pridržanim osebam na sprehajališču omogoča kajenje, pa smo pogrešali pepelnik oziroma po pojasnilu sogovornikov osebe ogorke od cigaret odvržejo v manjši jašek (odtok).

¹² Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj je bilo pri pregledu pridržanja za osebo tujca (9. do 10. 3. 2014, med 23.15 do 15.35 ure, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) ugotovljeno, da v obrazcu »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem - uradni zaznamek« ni evidentiran podatek v katerem prostoru za pridržanje je bil nameščen na PP Murska Sobota.

¹³ Pojasnjeno nam je bilo, da PP od 22. 4. 2013 nima stalnega dežurstva v nočnem času od 22.00 oziroma 23.00 ure, do 5.00 oziroma 6.00 ure. Izjema so vikendi, če so predvidene kake prireditve. Po pojasnilu sogovornikov tako primeru pridržanj, ko je v naprej razvidno, da bo pridržanje trajalo dlje kot do 22.00 oziroma 23.00 ure, se osebo odpelje v pridržanje na PP Murska Sobota.